

Говор предсједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Мартина Рагуџа на радном скупу "Споразум о cjеловитој забрани нуклеарних проба"

Сарајево, 20. септембар 2004.

"Даме и господо, штовани учесници скупа.

Свједоци смо да сва велика научна открића у повијести нису увијек нужно служила на добробит људског рода, премда можемо бити сигурни да то јесте била намјера и жеља великих умова који су та открића учинили.

Такав је случај, сложит ћемо се, и кад је у питању искориштавање нуклеарне енергије.

Пут од открића фисије урана 1938., па преко производње Fermијевог првог нуклеарног реактора у којем се енергија ослобађала путем контролиране ланчане реакције цијепања атома урана у Чикагу 1942., па до стравичног искуства искушавања прве атомске бомбе 1945. изнад Јапана, на најбољи начин показује изазове са којима се људска цивилизација сусреће.

Дубоко смо свјесни ограничења које преостале залихе фосилних извора енергије постављају пред сувремени свијет, те истовремено дају потицај за изналажење и практичну примјену других или алтенативних извора енергије.

У тај контекст можемо ставити и нуклеарну енергију, која ће засигурно наћи своје заслужено мјесто као енергетски извор, без обзира на често супротстављена мишљења стручне и грађанске јавности због сигурносних аспеката нуклеарних електрана.

Такођер је постала незамјењива и примјена нуклеарне енергије у медицини, као и још неким облицима људске дјелатности.

Још од средине прошлог стољећа свијет се непрекидно подсјећа на разорне последице које нуклеарна енергија може произвести када се злоупораби за уништавање и разарање.

Без обзира на чињеницу да је утрка у нуклеарном наоружавању иза нас, морамо бити свјесни да још увијек постоје земље у свијету које настоје развијати програме за производњу нуклеарног наоружања и оне су због свог политичког устроја и односа са сусједним земљама потенцијална опасност за мир у региону.

Такођер се свијет све више сучељава са глобалним опасностима међународног тероризма, гдје исто тако постоји бојазан да нуклеарно наоружање може завршити у рукама неке од терористичких група.

Стога, данас више него икада, постоји потреба да се цивилизирани свијет удружи у тежњи да створи увјете да се производња нуклеарне енергије усмјери само и искључиво у мирнодопске сврхе.

Као допринос том циљу сматрам јако важним и "Споразум о цјеловитој забрани нуклеарних проба", као и одржавање овог скупа, који има за циљ да нашој научној и политичкој јавности приближи значење овог документа.

Такођер изражавам наду да ће се овај споразум ускоро наћи и пред нашом Парламентарном скупштином, те не сумњам да ће наши заступници дати сугласност за његово ратифицирање, али и наду да ће то учинити и преостале земље, како би отпочела његова примјена.

И на крају, желим исказати задовољство што се овај скуп одржава у овој згради и уз назочност представника како академских, тако и институција законодавне и извршне власти у БиХ, а у организацији Центра за сигурносне студије БиХ, чиме показује неопходност и учинковитост сурадње измедју невладиних организација и владиног сектора.

Желим вам успјешан рад и хвала." (крај)